

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 22.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 csm.
 pe 6 luni 16 csm.
 pe 3 luni 10 csm.
 pe o lună 5 csm.
 N-ri de Dumitracă pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscrisurile nu se întorc.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 22.

INSERTIILE:

de un ct. garson: prima dată la
 1000; a doua oară la 1500, a treia
 oară la 2000 de fiecare participare.

pentru abonamentele, edit. și distribuție
 în România și în străinătate în Arad.

Telefon pentru oră și comenzi
 Serviciul administrativ cu se primar

Mamularii politici.

Zică ori cine, ce-o zice, Bánffy e om cu cap — trâmbița foaia lui oficioasă. Baronul, despre care gurile rele spun, că a fost mai întâiu declarat matur într'un obscur gimnasiu din Pesta, momiş-soldiş a ajuns mare om. A aspirat cândva la președenția cabinetului și a avut nebunul noroc, c'a fost ministru, pentru ca să cadă jos, teribil de jos. A căzut însă în picioare; mortul politic de altă-dată a reînviat și stăpânit de mania de a figura în politică, s'a desbrăcat de vechea haină, s'a scaldat ca orice mamular în lacul cu apă vie al chimerei național-maghiare și s'a arătat lumii, ca unul, ce vrea s'o pue la cale. A vândut și-a cumpărat principii: a făcut mamularie.

Contele Andrassy Gyula cândva, nu tocmai de mult a fost mare liberal și nu de dragul unei fiice, ca Batthyány a dat mâna cu independenții. Pică a avut pe Tisza și a succes să-l pue de o parte. Tisza mai poate scrie prin «Ujság»-ul lui, mai poate vorbi prin parlament: nu-l citește, nu-l ascultă nime, pecând Andrassy, comodul conte a ajuns speranța alor săi și 'n deosebi a independenților. I-a căzut foarte rău, că l-a trântit Tisza în colegiul IV. din Budapesta, dar poate petrece vara în liniște, fiindcă și-a ajuns scopul. Numai la ceva mai ni-zuiește: cu brațele întinse, în o atitudine

nervos de esaltată aleargă după fericitorul portofoliu ministerial.

Ce să zicem despre Apponyi, cel lung în gât și 'n graiu? Făcut-a și el mamularie având mai mulți vânzători de principii «naționale». Treburile i-au mers atât de bine, c'a ajuns în scaunul presidial al camerei de jos și-a avut nespuse de rara fericire s'asculte și să îndrume la ordine pe d'alde Vlad. și Veselovski. Nu i-s'a părut însă bun târgul, când avea prea mulți concurenți, și-a garnisit marfa cu colorii isbitoare și și-o vinde acum printre și pentru alții. Vindea cândva după părerea națiunii foarte proastă marfă, cătră sfârșitul ministerului cu adiat de dreptate, s'a svârcolit mult să-și desfacă marfa..., numai târziu de tot, după-ce era aproape de falit și-a schimbat firma în colorii ademenitoare.

N'a fost primul Habsburg mai vesel, când a întâlnit leșul lui Ottocar boemul, decât nespuse mulțămire sufletească a înaltului conte, când a văzut dezastrul ciuziman al lui Tisza.

E cald al naibii, trăim adevărat zile cănești; atmosfera e plină de miazme aducătoare de primejdie nu numai pentru liberali, ci din contră și pentru victorioșii independenți. Cucuvaia se vaetă în miez de noapte un cântec lugubru, de tot cobitor pentru independenți.

La poarta partidului liberal frașca a anunțat o veselă epistolă, baronul Bánffy,

ei, odios liberalilor, le aduce mântuirea, ce se asteaptă cu robinsonică nerăbdare. Automobilul lui Bánffy la Deș a deraiat din ogașa i vecină cu a independenților, vrea să ia altă cale, pe care s'o poată bate și liberalii cu hodorigita-le căruța.

Bánffy vrea să se pue'n fruntea unei nouă coaliții. Ar voi să deschidă o nouă prăvălie, pe acții.

Care-i adevăratul rezonul? Independenții nu vreau să se compromită în fața alegătorilor. Regele nu cedează și ca hegemonii să nu ajungă în impas, Bánffy a descoperit iarba fiarelor pentru deschiderea cabinetului, unde e închis noul viitor al țării.

Mamularii vor vinde în prăvălia lor multe de toate: se va putea târgui acolo numai haine cu găitan pentru loate regimentele ungurești din armata comună, cari vor trebui să știe numai ungurește, se vor distribui bilete de alegător foarte scumpe pentru naționalități, se va vinde știința numai în limba maghiară. Așa cred mamularii, că vor desfăce foarte multă marfă... ear naționalitățile vor fi silit să cumpere și să-și procure dela mamularii articolele de lipsă.

Toți negustorii de politică se tem de această prăvălie. Se tem de ea coaliții, că vor fi siliți să se desfacă, se tem liberalii, că iar vor fi trași pe sfoară, se tem poporalii, că le va lua apa dela moară, sunt îngrijate naționalitățile, că noul trust le va face imposibile.

Nu poți oare alunga cucuvaia, ca să nu mai cânte? se întreb cu toții.

Informațiuni literare.

XIII.

Ce comoară de om am perdu noi Românii prin moartea lui George Popovici din Bucovina! Ce om de onoare, ce minte bogată și ce inimă caldă de poet!

Înalt și drept ca un brad, frumos și rumen la față ca o floare, dulce la grai și fin ca un diplomat, acest bărbat în puterea vrstelor (avea 41 de ani!) își cucerise o popularitate absolută în cercurile literare din București și vestea morții lui ni-a umplut inimile multor prieteni de cea mai sinceră durere.

Abia sunt cinci ani, de când s'a despărțit de Bucovina. Aduse cu sine faima discursurilor sale politice din Reichsrath-ul vienez și gloria îndrăznețelor sale expuneri din „Delegațiunii“ asupra unui fel de unire într'un singur imperiu a României cu Austria. Oamenii noștri de știință îl știau ca istoric valoros și ca cel mai bun cunoscător al vechilor noastre instituțiuni de stat. Căși-va literați mai erau informați, că acest viător bărbat politic și măiestru deslegător al adevărilor istorice îndepărtate este și autor de versuri și că sub pseudonimul T. Robeanu din „Convorbiri literare“ pe anii 1887—1892 se ascunde însuși George Popovici. Inzestrat cu atâtea calități, toți îl preziceau un viitor strălucit și așteptau timpul, ca Popovici să fie chemat a se pune în serviciul noii sale patrii.

Dela venirea lui la București trăia retras, departe de atmosfera politică și se consacrase aproape numai științei. După lungi și foarte minuțioase cercetări prin arhivele de aici și din

străinătate, scris o carte asupra dreptului vechiu român. O operă fundamentală era să fie această carte, care trebuia să apară peste câte-va săptămâni. A tipărit multe coale și vre-un istoric le va continua cu siguranță, pentru a nu lăsa ne-terminată o muncă așa de prețioasă, merită a vorbi pururea de marile talente de scrutare istorică a lui Popovici. Tragicul este, că această lucrare avea să-i serviască de titlu pentru obținerea unei catedre de istoria dreptului român la universitatea din București, catedră anume creată în primăvara trecută pentru el.

Înainte însă de a putea ocupa catedra, Popovici fu recunoscut de scriitor și de către Academia Română, care în sesiunea din urmă îl alege de membru corespondent al său, pentru următoarele lucrări: „Mihai Vodă și moșnenii din Sularul“; „Cronica lui Ureche despre ocoalele Iugaene“; „Glosă la o colecțiune inedită de documente moldo-câmpolungene“, „ordine de succesiune în moșiile donative moldovene“ și „Anul dela Martie în Moldova“.

Istoricul noștri vor și să-și spună cuvântul lor asupra acestei activități, noi ne mărginim numai la cea literară și reproducem aici câte-va din cele vre-o douăzeci de poezii tipărite. Insistăm asupra lor, pentru-că ne dau până la un grad explicarea morții silnice a lui Popovici.

Era, fără îndoială, poet în puterea cuvântului. În tinerețe a cântat iubirea și viața curată, a adorat floarea albă, palidă și tristă, ca cel mai sensibil și mai delicat poet modern, a evocat umbrele trecutului glorios de pe plaiurile bucovinene, ca ori-ce romantic sentimental.

Când cineva se îndepărtează cât de puțin

de realitatea vieții, adâncindu-se în scrutarea trecutului, sau urmărind vre-un vis de viață mai curată, mai ideală, e așa de lesne să se impedeze de un ciot murdar, pe care întâmplarea sau logica rigidă a vieții materiale i-l aruncă în cale! Sufletele cinstite se tulbură și se pierd așa de repede!

Nu cunoaștem motivele sinuciderii lui, dar e sigur, că trebuie să ni-le explicăm din firea lui sentimentală, din felul lui cinstit de a simți și din contrastul între concepția, ce-și făcuse el despre viață și realitatea ei.

Prin tonul de melancolie și de blândă resemnare, poeziile lui lirice amintesc pe Lenau, cum sunt strofele indicate acelei flori de munte, căreia el îi zice „albumiță“, ear' alții „Edelweis“ sau „Floarea Reginei“.

În palidă și tristă floare
 Ce crești pe stâncele fecioare,
 Măhnirea de călugăriță,
 Din fața-ți pentru lume oarbă
 Nici raza caldă să o soarbă
 Nu e 'n stare albumiță.

Nici melodia nu încântă
 Singurătatea ta cea sfântă,
 O, cât e dorul tău de jalnic
 Când prin văzduhurile clare
 Ridici tu casta ta visare
 La plutitorul vultur falnic.

Tu știi, că-ți scris în neagra carte
 Nici când de el să nu ai parie,
 Doar' vrei măcar să mori aproape.

Ziua lui Bánffy.

— Criza. —

Bánffy în Dees.

Dumineca trecută a fost întreagă alui Bánffy. Escelentul bărbat a fost în Deș, locul cel mai propriu pentru debuturile și acțiunile sale. Căci aici și-a desfășurat din capul locului Bánffy steagul noului său partid.

Bánffy și de astădată s'a silit din răputeri să-și oblescă drumul spre a mai deveni odată «tettekkel tényező». A vorbit în Deș, așa, ca să placă la toți factorii, dela care ar depinde aceasta. Programul noului partid, adică al partidului său, este alifie pentru ori-ce rană. Coroana, kossuthiștii, liberalii, disidenții, poporalii, pentru toate apetiturile are Bánffy — promisiuni. Pe toate vrea să le sature cu mielul din fabulă — *naționalitățile...*

Comitetul executiv.

Comitetul executiv al Coaliției, va ținea o ședință în 10 August, pe când se va rentoarce Kossuth dela băile erculane, ca să ia atitudine în *cestiunea sufragiului universal*.

Socialiștii și Kristóffy.

Ambele partide socialiste din Budapesta: «social-democrații» și «reorganizații» au ținut mari meetinguri Duminecă, ocupându-se cu declarațiunile cunoscute ale ministrului de interne Kristóffy în *cestiunea sufragiului universal*.

Social-democrații, cari sunt mai număroși, au primit o rezoluție, ca să se pornească în țeara întreagă o agitație intensivă pentru sufragiul universal. Două sute de meetinguri vor fi convocate în timpul cel mai scurt.

S'a remarcat în adunarea acestora tonul ostil față de coaliție și combaterea blândă a guvernului.

La defilarea pe străzi, se zice că au luat parte la 30.000 de înși. Disordini nu s'au întâmplat.

Reorganizații, mai bine zis «naționalități»

ori și mai bine șlepul kossuthiștilor, au combătut dintr-o dată cu asprime «anticonstituționalul» guvern și i-a bănuț pe social-democrații, că pactează cu acest guvern.

Apponyi despre noua coaliție.

Un ziarist a intervievat pe contele Apponyi Albert, solicitându-i părerea despre noua coaliție 67-istă de care în timpul din urmă s'a făcut atâta vorbă. Apponyi s'a declarat în chipul următor:

— Eu nu numai nu perhoreshesz acțiunea aceasta a lui Bánffy Dezső, ci dintr-o dată o aprob și aflu de dorit, că acei liberali cari nu vor să intre în partidul liberal, să s'alătore la vre'un partid 67-ist, aparținător coaliției, pentru că îndată ce devin membrii coaliției prin aceasta intră în slujba ideilor naționale și contribuiesc mult la realizarea aspirațiilor naționale legale. Nu mă îndoiesc că acțiunea aceasta nu va rămânea fără succes, pentru că și eu cunosc mulți bărbați în partidul liberal despre cari nici presupune nu se poate că pe speranța dripirii națiunii să-și întemeieze existența politică.

Întâlnirea împăratului Wilhelm cu Francisc Iosif.

Se depeșează din Berlin: În cercurile curții de aici se vorbește despre o întâlnire la toamnă a împăratului Wilhelm cu Francisc Iosif. Întâlnirea, având în vedere ultimile evenimente, are o deosebită importanță.

Pe deoparte situația din Ungaria, pe de altă parte primejdia a unui turburări în Balcan, îi îndeamnă pe cei doi Suverani să se întâlnească.

Tot cu privire la această întâlnire «Mitags-Zeitung» din Viena publică următoarea depeșă din Berlin: În cercurile diplomatice de aici, nesfârșita încăpăținare a opoziției maghiare cauzează multă supărare. Atitudinea Ungariei e cu atât mai supărătoasă, pentru că Maghiarii, până aci, în contradicție cu Slavii, au fost aderenți energici și credincioși aliației cu Germania. Ideea înființării armatei naționale independente este primită aici cu multă neîncredere. La această întâlnire vor fi cu deamănuntul discutate aspirațiile maghiare.

Cea mai recentă anulare
Orașul Szabadka și-a primit mai în urmă
răspuns de anulare pentru hotărârea municipiului.

Nouă lege electorale

„P. Lloyd“ scrie: Ministrul de interne Kristóffy pregătește un nou proiect de lege electorală. Dacă guvernul Fejérváry la descăderea Dietei va fi încă la putere, atunci proiectul acesta va fi prezentat în prima ședință a Dietei.

Flota conjurată.

— Revoluția și războiul. —

O senzație veche a descoperit polițistul rusă, că adică, după cum am amintit și în numărul mai înainte, întreaga flotă de pe mare neagră a avut de gând să se răscoală contra țarului și numai revolta prea timpurie a vasului Potemkin a zădărnicit întreaga treaba.

Chestia armistițiului.

Secretarul legațiunii japoneze, Satō, fiind intervievat a negat, că baronul Comura, s'ar fi învoit la armistițiu în insistența lui Roosevelt. Căci Japonia înaintea încheerea păcii nu va da armistițiu fiindcă Rusia e silită să primească condițiile Japoniei. Nu e eschis, ca Mandșur să fie în viitor ocupată de Japonia și Rusia în comun. Japonia după încheerea păcii imediat va stringe dări.

Conspirația flotei.

London. Corespondentul odesan al unui ziar de aici scrie, că toți marinarii flotei de pe mare neagră au fost amestecați într-o conjurație, care avea de scop, prin manevrele mari să debarce pe toți ofițerii pe uscat. Atunci ar fi arborat steagul roșu al revoluției și s'ar fi întors la Sebastopol, ca să ocupe arjenalul cu fortificații cu tot. Era gata proclamația prin care ar fi cerut apoi dela țar constituție pe samă pentru poporul.

Ear' noi, drăguța mea perdută?
O vino, tristă mă sărută
Apoi lavina să ne îngroape.

Superioară aceștia și lipsită de provincialisme este „De când te-ai dus“...

De când te-ai dus, copilă dragă
S'a stâns pe cer o lume 'ntreagă,
Stejaru-n codrii s'a uscat
Mii de morminte s'au săpat.

Cu părul ca argint de lună
Aș vrea să-ți zic o noapte bună,
Dar' dela mine până la tine
Sunt mări adânci și țări străine.

Și numai gândul meu pribeag
V'ajunge-n taină al tău prag
Și nevăzut va sărută
Și ochii tăi și inima.

Altele, balade și cântece studentești, n'ajung la nivelul celor citate, dar conțin versuri frumoșele, aproape toate în jurul unor subiecte cu reminiscențe din literatura germană, cum e balada despre descinderea unor cavaleri la cărciumă de noapte:

... Cel mai tânăr și mai ager
Frăele aruncă jos,
Pe perete s'oglindește
Chipu-i nalt și mustăcios.

Cu mănunchiul spadei sale
Bate 'n ușă de trei ori,
De trei ori tresar sburdalnic
Pintenii cel sunători.

„— De ai vin și o fată blondă
Scoală-te cărciumar bătrân;

Eu cu toți ai mei tovarăși
Noaptea 'ntreagă aci rămân.

„Dar de ai o fată bună
Crapă ușa pe tăcut
Numai eu să intru singur
Numai singur s'o sărut“.

Printre cele cu subiecte istorice „Fantazia“ despre poezia lui Bolintineanu cel cu „a melodiei dulci confuzii“ e cam paradoxală față de părerea lui din alte poezii. Când afirmă aici, că „noi avem alte idealuri“ decât acele de a plânge pe ruinele trecutului, se contrazice pe sine însuși, căci iată cum cântă mărirea din trecut a neamului și a lui Dragoș Vodă:

... Sub pasul rar și discret de cerbă
Se 'nfioară încet vârfuri de ierbi,
Din vale negura se ridică
Căruntă ca o legendă antică.

Se elatină brazil, salută în somn,
Prin visul lor trece Dragoș domn
În pălărie o veselă floare
În mână cornul de vânătoare“

La firile romantice contrazicerile sunt dese și explicabile.

Cu toate că pe ici colo se găsesc și versificări ușurele, frații bucovineni, cari de curând au hotărât să tipărească proza lui Teliman Mihail, a acestui boem talentat, căruia Popovici i-a fost un nobil prieten și un adevărat Mecenat, n'ar face rău, dacă s'ar gândi să le adune la un loc pe toate și să le facă accesibile publicului.

Să adunăm măcar, ce a făcut, dacă n'am putut să salvăm comoara întreagă, pe care a luat-o cu sine în mormânt.

DINTR'O CĂLĂTORIE.

(lui Simonetti).

(Urmare și d-ne.)

Trec mai în sus. De vârșele Mogă și-a lăsat Sore nu mai spun, imi sunt prietene și mi-o pot fi fost vecine un timp. Pe la jumătatea uliței, o pot privi peste întreaga S. M'am și oprit. Când priveam mai bine însă dintr'o curte vecină imi atrage atenția un răs ascuțit de coconițe.

— Cine-o fi deșuchiata ăla? — aud o șopt.

„Haida-de“ Imi zic, „dup'o trântitură bună după-țe știu că nu-s nici Vlădică, mă mai văd și deșuchiata... — obiceiul locului, poate“...

— Trebuie să fie străin... n'are muștră de pe aici. — urmează alta și ea la poartă.

Una mai tinerică, alta mai bătrână — zăronu același. Mai șoptesc nu știu ce și-o rup în răsese, iar' cea mai bătrână își ascunde nasu în broboada de pe umere.

— S'a țepenit locul, săracu... —

— Un' s'a fi uitând? —

— Dar' nici el n'a ști... Întreabă-l pălăria că par'că și ea-l călătorește...

Trec înainte. În dreptul porții, dau să le arunc o oare-care privire și cum nu observai, că cu o săptămână mai înainte plouase, alunecă de pe un bolovan și mă prostern în noroiu! Apoi să le fi văzut petrecându-și coconițele...

Noroc, că observai, că o uliță făcea așa... și mă lua într'acolo. În fața unei porți — unde „făcea uliță“, — mă întimpină un bărbat, nalt și gros, de par'că mânca tot doi pentru el; dintr'o pipă lungă — și tot ca d-lui — dădea niște fumuri — tot așa. Imi lua îndrăsneala:

Berlin. Escadra din canalul englez, care va manevra pe marea ostică, e așa de puternică, că singură face cât toată flota de război a germanilor. Ea va fi însoțită și de crucișătoare de cercetaș și flotilele de torpiloare.

DIN ROMÂNIA.

Expoziția dela Sibiu. În vederea expoziției și a vederilor naționale, ce vor avea loc la Sibiu în zilele de 6 până la 15 August st. v., d. ministru a lucrărilor publice a binevoit a acorda o reducere de 50 la sută pe C. F. R. De acest beneficiu se vor bucura toți, cari vor prezenta casierilor C. F. S. un bilet doveditor, că participă la Expoziție, liberat de Comitetul Asociațiunii din Sibiu.

Comitetele constituite în țară pentru excursiunea la Sibiu vor trimite lista meseriașilor înscriși, spre a primi dela Sibiu biletele necesare.

Bucureștenii și cei din localitățile unde nu s'a luat nici o măsură pentru excursiune, se vor adresa dlui Luca Rusu, calca Victoriei 113.

Din străinătate.

Macedonia.

Un congres se va întruni în Macedonia într-o localitate, al cărui nume se păstrează secret. Acest congres va avea de discutat:

- 1) Să asigure unirea în stnul organizației.
- 2) Să hotărească dacă este loc de a combate bandele grecești și sârbești cum doresc populațiile bulgare, pe câte vreme, văzând, că turcii profită pe aceste luptă, ca să maltrateze pe bulgari, ar fi mai bine să se abțină.
- 3) Să se discute atitudinea de luat în raport cu reformele la apropiata expirare a mandatului agenților civili rus și austriac.
- 4) Să se revizuiască statutele organizației.
- 5) Să se numească reprezentanții organizației la Sofia.

Intrunirea acestui congres atrage mult atenția la Sofia a cercurilor bulgare, a diplomaților europeni și mai cu seamă a comisariatului turc.

Alegerile supletorii din Serbia.

Belgrad. La balotajul au fost aleși trei radicali guvernamentali, cinci radicali vechi, patru liberali și doi naționaliști. Partidul guvernamental are deci 81 de mandate din 160. Proporția e deci de așa natură, că ori-ce activitate liniștită a scupcinei e eschisă. De coaliție nu poate fi vorba, fiindcă nici un partid opozițional nu-i aplicat a fuziona cu partidul guvernamental. Nimeni nu poate ști, cum va fi noul cabinet.

Anglia demonstrează contra Germaniei.

Berlin. *Întrevederea împăratului Vilhelm cu regele Oscar și țarul Nicolae, precum și proiectata vizită a lui în Dania e esplăcată în Anglia drept paș pentru înjghebarea unei coaliții septentrionale. Anglia voește să zădărnicească aceasta prin o demonstrație, cum de mult n'a văzut lumea, în urma căreia crede, că țările nordice speriate vor absta dela ori ce alianță. Planul demonstrației e următorul:*

Indată ce va întoarce flota franceză visita flotei engleze, va fi concentrată o puternică escadră engleză, care va trece pe lângă țarmurile Daniei, Suediei și Germaniei. Toate foile berlineze sunt mâniașe pentru această demonstrație și constată, că în cazul unui războiu, Germania nu ar putea ținea pept cu Anglia.

Grăbiți cu abonamentul!

Cei-ce n'au răspuns încă abonamentul, sunt rugați respectuos să-l trimită imediat, căci săptămâna aceasta sistăm trimiterea folii la cei-ce nu s'au achitat și ulterior nu mai putem servi cu numere.

Pentru incendiații din Luguzău.

Pentru alinarea suferințelor Românilor incendiați din Luguzău pe lângă suma amintită în nr. trecut 174 cor.

au mai încurs	
dela dl Dr. St. C. Pop, adv. și dep. dietal	50 "
" dl Dimitrie Bonciu, not. publ. regesc.	10 "
" dl Dr. Sever Ispravnic, adv.	5 "
" dl Iuliu Herbay, secr. de bancă	5 "
" dl Atanasiu Popovici, of. de bancă	1 "
" dl V. Pap, avocat	5 "
" dl I. Niga, inginer	3 "
" dl P. Truța, avocat	5 "
" dl V. Olariu, preot	1 "
" dl Ger. Serb	4 "
" dl G. Purcar	4 "
De tot	267 cor.

Daruri se primesc și administrează și pe mai departe la administrația ziarului nostru. Sunt rugați toți Români să sară cu obolul lor în ajutorul incendiaților.

Contribuțiunile intrate până acum le va distribui azi dl adv. și deputat Dr. Pop la fața locului.

Inmormântarea preotului Danilă Harșia.

Reghin, 25 Iuliu 1905.

De deosebită datorință îmi țin a vă comunica decursul înmormântării vrednicului bărbat român *Danilă Harșia*, adevărat părinte sufletesc al Mihașelului.

Joi în 20 Iulie st. n. sub greutatea alor 74 și după un serviciu împlinit ca multă scumpătate în decursul alor 54 de ani de preoție, a trecut la cele eterne, lăsând în urma sa nenumărate rudenii, al căror sprijin și sincer părinte a fost; ear Sâmbătă în 22 Iulie, pe lângă o meritată pompă a fost așezat pentru vecinicie.

Serviciul funebral s'a început la 2 ore p. m. pontificând vrednicul și energetic preot al Fărăgăului Petru Gorea, ca încredințat al protopopului tractului, Fărăgău, asistat de M. On.

— Permiteți d-le?...
 — Mă rog...
 — Sunteți de-aci, pe cât văd...
 — Da. Iar' d-stră strein?
 — Da.
 — Și cu ce ocazie pe la noi?
 — Simpla curiositate d-le... — Voiaj de plăcere...
 — Pare bine. Iertat să vă întreb d-le, că de unde sunteți?
 — De ce nu? Sunt cam departe. Pe la noi când plouă, se uscă momentan...
 — Va fi cald...
 — Da.
 — Pe la noi însă...
 — Observ! — îl întrerupsei, arătându-i pardesiul.
 — Vă văzusem chiar, când ați picat și mă miram, că ați nimerit locul tocmai acolo...
 — Drept să spun, d-le, eu nu voiam să „nimeresc“ de loc!
 — Și cu una, alta, ne-am pus curat la vorbă amândoi. — Vezi bine, bătrânii știu multe.
 — Și asta-i adică fântâna „lu ochișelu“ și-o iau pe aci spre țirg?
 — Da, mă rog.
 — Apoi, salut cu stimă d-le!
 — Poftesc sănătate!... Ne-om mai vedea cred pe ștează...
 — Mă rog, mă rog...
 — V'asigur, că v'a plăcea... stezencele-s drăgălașe, și le place gluma, și-apoi, „din părau în bărgan“ „până 'n neaga lu știrban“ — vorba cântecului, — aveți destule...
 — Și am plecat spre țirg, la hotel.

Cum o fi fost cu prorocitu primei zile însă, nu-mi pot da seamă. Atâta numai pot zice:
 „Să te ferești în S. să nu-ți cânte nici cuc, nici pupază!“
 Cum sunt fete în S., și frumoase chiar, — bată le pupezele! — și azi așa, mâne așa, îmi trăsnește păcatu, gându de 'nsurat. „Ce-o să fie dacă de astădată m'oi întoarce acasă duplat?“ — mi-am zis, și plecat ținându-mă de toarta asta.
 — Ce mi-o mai fost dat să văz?
 Mă duc eu în vr'o două trei locuri, și iar mă mai duc, — și mă pomenesc în fine, că-i fac curte uneia. Tinerică de altfel, frumoasă, — juca toată, când ridea! Într'o seară, mă pune păcatul și-l cer mâna dela mamă-sa. — Alt drac nu mi-o trebuit... — Era nevastă!... — Și să te mai țil apoi la spălătură dela hărțapoica de bătrână...
 — D'apoi tu, date-aș dracului de fulfeanță, ai plecat să logodești nevestele?... No stai căz dăm noi! — Să ieși afară din casa mea... date-aș dracului să te dau!... Să ieși! Cară-te! Ieși!
 Credeți c'am mai stat?
 Dar nu eșsem bine 'n uliță și babornița era la poartă, cu mătura și cu spovada după mine. Nu-i era de ajuns, că mă cinsti în casă, dar eși să-mi facă și „petrecanie“... — O! Ține-te-ar sfântu, Pupază, că bine mi-o mers pe urma ta!...
 Intunec beznă, ce-i drept, dar și eu eram ușurel de fugă!
 Mă credeam scăpat într'o vreme, și o lual mal pe domnește... când, — Nu știu de-am avut timp să tremur, ori să mă spării, ori ceva...
 — Tuți aia și aia! D'apoi tu, de aia mi-ai fost? — și pleosc!
 Aveam să mai zic ceva? — Aș! Imi părea mult să scap... — era bărbatu nevestei! Și-l vă-

zusem doar în casă... — am dat și mâna cu el, dar nici dracu nu mi-o spus, că-i e bărbatu!
 În fine.
 De urmarea acestei „petrecanii“, după toate cele întâmpinate, trebuia să am și eu partea mea de ris.
 În aceeași sară, „kișjudețu“ — cum îi zic — din S., înflăcărât și el de un drăculeț de nevastă, se preumbla c'un prieten „prin Foltești“. Trecând pe la fereastra „sufletelului“, s'aplecă apropiindu-se, doara distinge ceva'n casă. Cel de al doilea, în chip de „semn“ bătut tocetinel în geam cu degetul: dar nimerise „ceasul rău“! Bărbatul era în poarta întredeschisă!! Se repede afară; pune mâna pe bastonul kișjudețului, și se pune român pe — suflat.
 Și da omu, curat ca el!
 — Da nu mai io patul mo roc!... Vede... ce fuge patul!
 — Căz dau io ție de nu mai fuge!... Să te 'nveți!
 — Da bot, a me!...
 — A te? — No na! dacă-l a te. Dute și mă caută!...
 Dar bietul kișjudeț câtă întâi-întâi să fugă apoi să tacă.
 A doua zi versiunile erau diferite. De cel „străin“ nu se știa nimica. De amândouă „petrecaniile“ însă, se vorbea pe acelaș ton, și — pe spinarea kișjudețului!...
 Tovarășul meu își sfârși povestirea, iar eu îi dădui friu liber somnului. Când mă trezii, eram singur — și respiram molatec admirabilul miros de băgău pornit din pipele săcuiștii de-alături.
 Arad, 1905. C. Delas.

Ioan Pantea vice protopop în Riciu; Simeon Chețan, vice-protopop în Erce; Demetriu Căliman, preot în Ceușul de Câmpie; Augustin Aldea, preot în Bozed; Augustin Mera, preot în Lineș; Ioan Hossu, preot în Milașul mare; Alesandru Bărbulescu, preot în Băla, Ioan Miclea, preot în Orosfaia.

Răspunsurile le-au dat corul improvisat condus de vestitul și binecunoscutul cântăreț Dumitru Pop, inv. pens. și proprietar în Fărăgău, Octavian Man, inv. Milașel, Dumitru Cioloca, inv. Ercea, Aureliu Caliman, inv. Fărăgău, Bucșa, inv. pens. Craitalău, Valeriu Căliman, inv. Șamsud, Teodor A. Bogdan, inv. în Bistrița, Vasile Man, m. proprietar în Sântinul de Câmpie.

La sfârșitul serviciului funebrel s'a ținut o frumoasă și înălțătoare predică ocazională, precum și panegiric, ambele rostite într-o dulce și frumoasă limbă românească de parintele Petru Gorea. Sfârșindu-se cu iertăciunile împreunate cu pomenile, ce sunt în us în acest ținut, sarcofagul a fost așezat în un car tras de patru boi și dus la cimiter, urmat fiind de un public foarte numeros din loc și jur.

După „deslegare“ s'a ținut un prea frumos „adio“ rostit de preotul Ioan Hossu, arătând munca și jertfile aduse, precum și meritele câștigate în decursul activității sale.

Amintesc, că regretatul a fost nu numai un preot energic și sirguincios, ci a fost și bun român, educând și crescând pe cei 6 nepoți ai săi între împrejurări cât mai românești. Pentru noua școală locală a dat aproape 1000 cor., iar biserica a renovat-o aproape numai din al său, pe lângă aceea a mai testat 400 cor. pentru biserica din loc.

Sicriul a fost acoperit cu o mulțime de cununi, dintre care mi-am notat: „Neuitatulul frate și cumnat, Ilisie și Maria“, „Neuitatulul unchi, Ștefan și Irina“, „Neuitatulul unchiș, Iustian“, „Neuitatulul unchi, Ioan și Aurelia“, „Buniculul bun, Lucia și Danilă“, „Neuitatulul unchiu, Vasiliu și Neti“, „Neuitatulul unchiu, Maria și Neculau“, etc.

Simpatia, de care s'a bucurat regretatul de pie memorie, s'a arătat și prin împrejurarea, că deși era în toiul lucrului, locuitorii din loc și din comunele vecine în frunte cu inteligența, nu a prețuit a participa în număr destul de însemnat. Dintre inteligența mi-am notat pe dnl: Eugen și Aurel Marinovici, mari proprietari în Fărăgău, Vasile Man, m. proprietar în Sântinul de Câmpie, A. Mera, m. proprietar în Ercea, Jancsó, arendator Orosfaia, precum și o mulțime de inteligența maghiară din loc.

Doarmă 'n pace!

Teod. A. Bogdan.

Cele două fosile.

Pe Hohenzolern. Țarul și Kaiserul stau față 'n față în cabina imperială. O mapă a lumii e desfăcută pe o masă.

Kaiserul. — Deci, sârmane Nicolae, nu merge?

Țarul. — De loc.

Kaiserul. Aibi nițel curaj, ce dracu!

... stomac, nervi! Arată-te puțin, că ești autocrat.

Țarul. — Eu arat curaj, cât pot, dar' tot nu es la nici un capăt.

Kaiserul. — A naibil situație! Eu contam la tine, o'o să-mi mai menți vechiul drept divin! Cugetă, că nu mai suntem... decât noi doi!...

Țarul. — Și tu încă! (Cu un fel de repulsiune instinctivă). Tu doar' ai una!

Kaiserul. — Ce una?

Țarul, pronunțându-se cu greu. — O re... prezen... tați... une na... ționale.

Kaiserul. — Of! așa puțin!... Doar asta în realitate e autocrația. Sunt un om, care cu un cuvânt, cu un gest am puterea de a deslănțui războiul. Puterea asta o am și mi-o și arăt ținând vecinic atârnată asupra lumii degetul meu de Domocles.

Țarul. — Vai! eu nu mai pot face pace!

Kaiserul, uitându-se pe mapa lumii. — E înfricoșat, când te gândești... Ce de republice! Câte monarchii constituționale! Ce de cuiburi pentru revoluțiuni și libertăți.

Țarul, privind de asemenea pe mapa lumii. — Rusia ocupă aici un oare care loc.

Kaiserul. — Ar fi teribil tocmai de aceea de ai ceda!... Privește... (punând degetul pe Austria) Francisc Iosif! sârmanul om! Toată lumea e stăpână la el: Unguri, Cehi, Poloni, Croați... toți afară de el. (arată cu degetul pe Franca). Cât ce privește Franca, să nici nu mai vorbim mă desguștă de atâta vreme!... Unchiul meu King Eduard, e lamentabil, n'are putere nici cât un copil Victor Emanuel, o păpușe ai căruți fi îl atrage lumea întreagă, chiar și papa... Alfonz XIII, sârman broscol, îl deplâng... Da, o duce bine prințul de Monaco... dar imbecilul, el și-a făcut dezarmare la el acasă!... Fjordurile sale nu mă vor mai vedea!... Și această ciură din Norvegia!... ah! iată una. Inșă eu o boicotez!... Cel puțin să-și aleagă un principe german... (Trecând pe cealaltă emisferă). Nu e până 'n America (pune mâna pe Brasilia) nici unul, unde era unul. L'au dat afară.

Țarul, cugetând la cel, ce a fost împușcat în Mexico. — Erau doi.

Kaiserul, tremurând. — Doi, e drept! Murdara amintire!... (deodată ridicându-se cu mare gest declamatoric.)

Și de ar fi să rămână numai unul, eu voi fi acela.

Țarul, desperat, cugetând la revoluția ce crește. — Vai, sire o să fi, nu te indoii!...

Kaiserul, cu exaltare. — Vezi bine, dar izolarea, fatala izolare.

(C. E.)

L. D.

Didactice.

Din viața școlărilor noastre.

2. Programul școlărilor civ. gr. cat. publice de fete din Beiuș, red. de Vasiliu Ștefănică. Conține pe lângă vorbirea rostită de dl prof. Ilie Stan la festivitatea onomastică a P. S. ep. Dr. Radu, regulile nouă ale ortografiei academice române și planul de învățământ, din care se vede, că elevele crescute aici capătă o solidă educație.

Corpul didactic e compus din 12 persoane, profesoare și profesori.

Au fost în acest an 14 eleve eminente, 15 cu foarte bine, 43 cu bine, 23 cu suficient. S'au inseris 103 eleve, dintre care 97 românce. Mai conține anuarul și cronica școlară.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 1 August 1905.

— Manevrelle regimentului 33. Luni și-a început regimentul 33 deprinderile în regiment. 3 batalioane iau parte, 3 batalioane de honvezi și câte 3 escadroane din cavaleria comună și de honvezi.

— Cornelia Prielle în sanatoriu. Indrăgostita babă Cornelia Prielle, despre al cărei roman de amor am vorbit și noi, a fost internată în sanatoriu de pe insula Epurilor.

— Ziar românesc în Basarabia. La 20 August va apărea la Chișinău un ziar românesc săptămânal, formatul unei reviste cu 8 pagini, intitulat «Basarabia», organ al partidului românesc din Basarabia.

Neputându-se obține autorizația cenzurii rusești, nobilimea română din acea provincie a declarat, că va publica ziarul și fără autorizație.

Raliindu-se la programul constituțional, alcătuit de finlandezi, polonezi și georgieni din Caucas, partidul românesc din Basarabia cere autonomia administrativă, școală și biserică românească și rezolvarea chestiunii mănăstirești, în favoarea școlărilor, după pozițiunile hrisoavelor acelor mănăstiri.

— Hymen. Anunțăm cu deosebită plăcere cununia dragălașei d-șoare Elena Mihulin gigașă noastră colaboratoare cu domnul Ioan I. Ardelean, care se va celebra Joi, la 10 August în sfânta biserică greco-orientală română din Boșșeșeș.

Le dorim toate fericirile!

— Deraiarea acceleratului de Arad. Se scrie din Deva: Trenul accelerat nr. 602 Sâmbătă noaptea a deraiat între Branișca și Deva. Locomotiva a călcat 3 vaci. Oamenii n'au pățit nimic.

— Frideric Eitel — rege norvegian. Se scrie din Koppenhaga, că tot mai mult se lațește șvonul, că Frideric Eitel, fiul lui Vilhelm II, va fi chemat la tronul danez. Aceste vești le aduc în legătură cu visita lui Vilhelm II la Coppenhaga.

— Din Bihor. Ni se scrie: În cercul protopretorial al Beiușului acuma în Iulie e timpul vaccinării băieților contra vărsatului, — cu care ocaziune factorii aceia, cari sunt chemați să vegheze, ca legile statului să nu fie călcate, — tocmai aceia au săvârșit călcarea de lege. — Cum? Ținătorul medic Dr. Buder Ferencz din Beiuș, — deși până acuma toți medici, în fie-care an, ba chiar și d-sa în anul trecut, au venit în fie-care comună pentru îndeplinirea vaccinării, — acum nu știu din ce motive, — dl medic a provocat antistii: comunale, se înțelege pe calea of. protopretorial, — ca să trimită pe toate mamele cu băieții, la cancelaria notarială cercuală, contrar di-poziției legii, și ordinațiunii ministeriale, care dispune, ca medicul să efectueze vaccinarea în fie-care comună, — pentru cea-ce comună e îndatorată a-l plăti, pausalul de cărușie corespunzător. — Aceasta e o procedură ilegală, neumană, — când un medic tânăr și sănătos precum dl tradează esteriorul, cum e dl Buder, pentru comoditatea d-sale, cito să mamele obosite și slăbite de greul lucru al zilei, rău nutrite, unele bolnăvicioase, — să meargă la cancelaria notarială, cu băieții rău nutriți, rău grijiți, ba unii și bolnăvicioși, în brațe, căci cărușă nu au, în arșița z'el din a dona jumătate a lunii Iulie, când zia-rele aduc știri zilnice de îmbolnăviri de insolație, — cale de 8—10 ba și 12 kilometri (mers și venit).

Nu ție-milă d-le Dr. de femeile și pruncuții aceștia plâpânzi și nevinovați, să-l tractezi așa neuman, nu te muștră conștiința? Antecesorul d-ta e și iubitul d-tale socru de pie memorie Dr. Grünwald, era bătrân, și greu bolnav, — cu toate acestea, venia în fie-care comună și și împlinea datoria conștiințios cu plăcere. — Eu așa știu, că medicul cu risicul vieții, este îndatorat a-și împlini frumoasa și umana chemare și datoria. Of. protopretorial în loc, ca să-l arate d-lui Dr. că nu e legală, nici umană această procedură, și să-l îndrume a se acomoda di-poziției comunale, s'a acomodat voinței dlui Dr. — aceasta e prima călcare de lege — Urmează a doua călcare de lege: numitul ordin protopretorial dispune, ca Duminecă dimineața la 6 ore, să fie prezentate toate mamele în cancelaria notarială, — că la dincontră vor fi pedepsite, — aceasta poruncă este contra legii repausului de Duminecă, care în comune ține până la amiază, în orașe până după amiază. Va să zică, bieteile mame, nici după șeasă zile de lucru greu, în arșița dogoritoare a lunii Iulie, nu sunt lăsate să se odihnească, și să meargă la sf. biserică, să deie mulțămită lui Dumnezeu, ci sunt în decursul serviciului dumnezeesc chemate cale de 8—10 ba chiar și de 12 kilometri, cu pruncii în brațe.

În fața acestei proceduri, se revoaltă, și cel mai puțin simț de dreptate. — Dlor! Nu trebuie să fii condus de principiul „sic iubeo, sic volo“, ci păziți legea, că pentru aceia sunteți puși în oficiile d-voastră. Sau d-voastră raționați doară, că legea obligă numai pe popor, pe d-voastră nu? atunci nu vă fie cu supărare, dacă poporul nu vă ascultă, nu aveți respectul cuvenit, când vede aceste abuzuri, provenite din acele locuri, de unde așteaptă dreptate. — Nu uitați d-lor, că nu poporul e pentru d-voastră, — ci d-voastră sunteți pentru popor.

Prin faptul că dau publicității aceste abateri dela lege, — nu am pretenția, să vă dau d-lor lecții de conduită în Of. d-voastră, — am făcut aceasta din cea mai curată și sinceră convingere, ca în viitoriu să se evite astfel de cazuri, cari dacă judecați cu sânge rece, vă veți convinge, că nu sunt bune, nu duc la bun scop, — d-voastră unde observați că dispoziția legii doară ar fi prea îngreunătoare pentru popor, sunteți chemați a o ușura, — căci numai o tractare blândă și părintească din partea d-voastră, vă va câștiga stima și încrederea poporului, cu care este dator poporul adevăraților depozitari ai legii.

— Premiul „Andrei Mureșan”. Ni-se scrie: în zecinele secțiunii literare a comitetului „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român” (ținute în 14 și 15 Iulie l. c. în Sibiu, premiul „Andrei Mureșan” de 300 cor. pentru cartea cea mai bună de caprins literar sau folcloristic, intrată la concurs, s'a decernat dlui *Teodor A. Bogdan* Inv. în Bistrița, pentru cartea sa: „Stefan-cel-Mare” tradiții, legende, balade, colinde etc. culese din gura poporului. Premiul i-se va preda cu ocaziunea expoz. ției.

— Soldații germani și soldații francezi. Generalul Lacroix, comandantul corpului 4 de armată, care a fost în delegația trimisă de Franța, ca să reprezinte republica la cununia prințului moștenitor al Germaniei, fiind revistă peste trupele, cari staționează în Lyon a rostit în fața soldaților o cuvântare, în care generalul zicea: „Ostași! În călătoria, ce am făcut la Berlin, am avut prilej de a vedea soldații germani și pot să vă spun, că mi-au părut foarte disciplinați și ar fi niște dușmani înspăimântători. Intorcându-mă în Franța, i-am observat iarăși pe soldații francezi cu cea mai mare luare aminte, și după ce v'am asemănat pe voi cu germanii, pot să spun cu glas înalt, că pe voi v'am aflat, că sunteți mai pe sus decât germanii. Mă bucur din inimă, incredințându-mă, că prin însușirile voastre de bun soldați nu vă lăsați mai pe jos decât germanii. Într'un războiu germanii ar putea să întâmpine în voi un dușman vrednic de dinșii”.

— Moartea nevesticii din Bocsig. Mai curând, ori mai târziu, păcatul ese la iveală.

Sunt cam mulți ani, de când din Bocsig a dispărut nevasta lui Nicolae Costa. A dispărut și după câteva zile i-s'a găsit cadavrul în Criș.

Doctorii au zis însă că n'a murit moarte firească. Au disecat-o și-au constatat, că a fost strangulată.

Uciagașii înzadar au fost căutați. Sângele vărsat însă a cerut răzbunare. Jandarmii Luni au avizat pe procuratura aradană telegrafice, că uciagașii au fost arestați.

Fostul bărbat al nevestii de mult a dat mult de băuții jandarmilor, cari ori-ce pas i-l măsurau, ear' acum, când s'au grămădit dovezile — grămădă, l-au prins pe el și pe Ioan Crișan, cari mai târziu au și mărturisit, că la miez de noapte au strangulat-o, apoi au dus-o la Criș.

— Condeele lui Mircea-Vodă. Ne spune legenda, că Mircea-cel Mare, domnul Valachiei (1386—1418), a plecat din capitală la Târgoviște cu mare alaiu la drum lung. Mergea în Polonia — la țara Leahului — să încheie cu regele Poloniei Vladislav un tractat de apărare în contra Ungariei (17 Maiu 1411).

Intr'o Duminecă Mircea intră într'un sat mare.

La casa primarului erau adunați săteni și lucrău.

— Lucrează sătenii în zi de sărbătoare? — murmură Mircea supărat — ia vezi tu, copil de casă (pagiu) ce lucrează dânsii?

Pagiul merge lângă țărani și îi întreabă: — Oameni buni, dar ce lucrați voi, când nici preotul n'a isprăvit încă liturgia în biserică?

— Ce să lucrăm?

— Ia ascuțim condee pentru Măria Sa Vodă

Pagiul se întoarce la Mircea și îi rapoartă. Mircea curios, că ce fel de condee lucrează acel țărani, se duce la dânsii să vadă.

Țăranii lucrău, dar nu condee, ci făceau săgeți...

— Acestea sunt condee?

Numiți voi condee ceea ce numim noi săgeți — zise Mircea.

— Păi, la dușmanii nu se scrie cu astfel de condee — ziseră țăranii — dacă vrei să-ți întâleagă răvașul!

Mircea-Vodă plecă mulțumit de un astfel de răspuns și se duse în Polonia, unde se întâlni cu regele Vladislav și încheiă tractatul de apărare împotriva regelui Sigismund al Ungariei.

— 400.000 cor. — lăsamântul unei cerșitoare. Se telegrafează din Graz, că în spitalul de acolo a murit cerșitoarea Vincenzia Greiner. La locuința ei s'au aflat 400.000 cor.

— Proceș curios în Germania. În Duisburg s'a sfârșit acum de curând un proces, care a fost urmărit cu mult interes de lumea din Germania, fiind-ea acuzații Oscar Bonne și Elisabeta Sibbel cari se ziceau astrologi și experți în „artele negre” au fost osândiți la câte trei ani de pușcărie.

În cursul procesului, s'a dovedit că femeea Sibbel, care se declara în legătură cu Satan, ținea în chirie un apartament împodobit fantastic cu draperii negre cu argint.

Pretutinderi erau pisici împăiate, broaște țestoase și șerpi.

Elisabeta Sibbel primea, într'o tăcere solemnă, pe clienții săi îmbrăcați cu rochie flotantă neagră cu roșu, și purtând împrejural capul o aureolă de stele de argint.

În schimbul unui onorar care varia între 6 franci și 1250 franci, ea ardea tămăie înaintea unui budha colosal care era — spunea ea — reprezentarea orientată a diavolului.

Vrăjitoarea rostea câte va vorbe pline de mistere, clientul auzea acordurile unui cântec misterios cari emanau de din dărătul perdelelor cari despărteau camera aceasta de celelalte camere. Ea spunea că este cântecul corului de demoni care răspundea astfel întrebărilor vrăjitoarei relative la soarta viitoare a clientului.

În realitate, era un anume Bonne care cânta, cu o voce melodioasă de tenor, cântece unguerești de dragoste.

Mai înainte de a pleca din casa vrăjitoarei, clientul era uns cu o alitie misterioasă care trebuia să-l apere de ori-ce nenorocire.

Alifia costa dela 1 fr. 25 până la 150, după client.

Alifia se compunea din oțet amestecat cu untură și care numai frumos nu mirosea.

Se socotește cam la 17.500 franci totalul beneficiilor acestor doi oameni, cari au umblat diferite părți ale Germaniei.

— Tinerimea studioasă din Săliște își va ținea obicinuta „Petrece de vară” Duminecă în 24 Iulie st. v. Locul petrecerii: Netedul, la caz de timp nefavorabil sala festivă a școalei. Inceputul curat se alătură la „Fondul pentru ajutarea studenților săraci din Săliște”. Invitări speciale nu se fac.

— Asasinul nevesticii și a doi copii. Infricșatul omor s'a întâmplat în Londra.

Curtea cu jurați a osândit zilele trecute la moarte pe spiterul *Dereux*, care era acuzat, că și-a intoxicat cu morfiu nevasta și doi copii mici; cadavrele le-a îmbucătățit și le-a băgat în dulapuri de tin chea.

Înzadar s'au nuzit apărătorii să dovediască, că femeea s'a sinucis, după ce și a omorât copilul.

Ce e interesant, e, că *Dereux* pe nevastă și pe cei doi copii mici nu-i iubia, pe când pe cel mare îl adora.

— Zile cănești. Sâmbăta trecută s'au început așa numitele zile cănești. Numele lor vine dela „steaua cănelui”, „Sirius”, care se poate vedea la apus în amurgul serii și care e foarte depărtată dela pământ și mult mai mare, decât soarele. Steaua aceasta se poate vedea la noi până la 25 August și de oarece în acest timp cade dricul verii, oamenii pun vina căldurii mari pe această stea nevinovată. În anul acesta nici n'am avut până acum călduri așa de mari în zilele cănești, din contră mai înainte de acestea zile arșița soarelui a fost cu mult mai „crâncenă”.

— Necrolog. Subscriși cu adâncă durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoștințelor, că prea iubitul nostru tată, resp. socru și bunice *Moise Moșoiu*, proprietar membru pe viață al „Asociației pentru lit. și cult. pop. român”, fost președinte, episcop și membru în comitetul parohial precum și membru în reprezentanța comunală, și ani îndelungați fost primar comunal, și-a încheiat după grele suferințe, firul vieții sale laborioase, sacrificate atât binelui familiei, cât și de aproapele său, astăzi Mercuri, la 5 oare d. am., dându-și sufletul său nobil în mâinile Creatorului său protegator, împărțit fiind cu sf. Taine, în al 76-lea an al etății și al 9-lea an al vedoviei sale.

Rămășițele pământești ale iubitului și neuitatului răposat se vor depune spre eternă odihnă în cripta familiară din cimitirul bisericii gr.-or.

din Tohanul-nou, Vineri, în 15 Iulie st. v. a. c. la orele 3 p. m. Fie-l țărina ușoară și memoria eternă bivăcuvântată! *Tohanul-nou*, 13 Iulie st. v. 1905. Dr. Ioan Moșoiu, avocat în Brașov, Traian Moșoiu, căpitan în Ploiești la batalionul 9 de vânători, Aureliu Moșoiu, profesor la liceul din Ploiești, ca fil. Maria Popa n. Moșoiu, Paulina Ionică n. Moșoiu, ca fiice. Iacob Popa, notar cerc. în Branul de jos, Sabin Cerbu, preot gr.-or. în Pârâu, Ioan Ionică, ingin. silvic în Zărnești, ca gineri. Aurelia Dr. Moșoiu n. de Pop, Maria T. Moșoiu n. Fortunescu, Aurelia A. Moșoiu n. Rădulescu, ca nurori. Tiberiu și Mariana T. Moșoiu, Virgiliu și Corneliu A. Moșoiu, Veturia, Feiția și Elena I. Popa, Eugeniu Ionică, ca nepoți și nepoate.

— Convocare. Membrii reuniunii învățătorilor gr.-or români din despărțământul protopopiatului Comloșul-mare sunt poștiți a participa la adunarea generală a despărțământului, care se va ținea la 31 Iulie (31 August) a. c. în comuna Sarcea-română. Programa: 1. La orele 7 dimineața chemarea Duhului Sfânt. 2. Deschiderea adunării generale. 3. Constatarea celor prezenți. 4. Raportul președintelui, cassarului și bibliotecarului. 5. Prelegerea practică asupra sunetelor „i”, „n”, „r” și „s” de Inv. Damian Târlai. 6. Tractarea n-rilor 1—10 în mod practic de Inv. Petru Craiovan. 7. Despre legumărit, prelegere de d-na Elena Ghilezan în Cojoar. 8. Propuneri interpelări. 9. Defigerea localui proximei adunări generale. 10. Încheierea adunării. Învățătorii din partea nordică a tractului se vor întruni Sâmbătă 30 Iulie (12 August) la gara din Zombolya, de unde apoi la 3 ore p. m. vor călători spre Sasca-română. Comloșul-mare, la 16/29 Iulie 1905. *Paul Miulescu*, m. p., protopop, inspector școlar și președintele despărțământului.

— Vasul zeiței „Isis” în marca Parisului. Archeologul Chh. Seller publică o descoperire interesantă. În timpul săpăturilor pentru drumul de fier subteran din Paris s'a găsit o mică statuie în stil egiptean sub piața bastiliei; Seller spune, că e o statuie a lui Osiris, de origine galo-romană, din al treilea secol. Când Romanii au ocupat Parisul au găsit acolo un cult religios, care venera trinitatea Osiris, Isis și Homs. Templul celor trei zeițăi ar fi stat pe locul, unde se află acum biserica Saint-Germain des Prés. Cultul a fost adus în Galia de către Phokel. Legenda spune, că Isis, sora lui Osiris, a venit la Lutetia pe un vas și că a fost proclamată protectoarea expediției. Numele vasului ei sfânt era „Baris” și după părerea lui Seller, pare probabil, că dela acest cuvânt provine numele „Parisien” și al orașului Paris s'ar atribui atuuat probabil vasului „Baris” al zeiței Isis. (*Nat. Zeitung*).

— Bărbatul la 44 de neveste. În America centrul interesului general e *Hoch János*, uciagașul de neveste din Chicago, care pentru multele-l păcate a fost osândit la moarte prin ștreang. În decurs de 10 ani s'a însurat de 44 ori și pe o parte din nevestele sale le-a otrăvit. Zilele trecute era tocmai să fi spânzurat. Îmbrăcat în negru fără nici o grijă se ducea în suita calăului la locul de perzere. Acolo ceru el, ca să i-se încuviințeze a apela la instanța cea mai înaltă judecătorească și era mai să și fie spânzurat, când cineva, una din foastele lui neveste a depus pentru el 500 dolari caucie, iar el a mai adăugat 500, ce i-a căpătat dela un editor pentru memoriile scrise în închisoare.

— Moarte pentru un bob de fasole. S'a întâmplat în *Borossebes*. Zilele trecute fetița de 14 ani Floarea *Oald* a mâncat fasole; un bob i-s'a oprit în gât, pentru ceea-ce i-se împedecă răsuflarea. Medicul chemat voi s'o opereze; părinții nu s'au învoit și fetița nu peste mult a murit.

— x Exclusiv bere de Schwehat, cuhnă de casă admirabilă; zi de zi muzică țigănească în locul de întâlnire al inteligenței *Korács* și *Novotny*.

Cronică judiciară.

Ș. Predarea procuraturii din Arad.

Luni Dr. *Mészlenyi Antal*, fostul șef de până acum al procuraturii, a predat treburile sub-procurorului *Szakolczay Lajos*, care va conduce interimal procuratura.

Bibliografie.

A apărut și se află de vânzare (prețuri 50 fileri, plus porto 10 fileri) la administrația ziarului „Tribuna“ interesantul studiu:

»Die Bedeutung des Romänischen Elementes im Völkerconcerte Europas von Einem Patrioten«

Broșura aceasta scrisă nemțește este menită ca în cercurile înalte politice din Austria și străinătate să facă cunoscuți pe Români.

A apărut în editura Librăriei Leon Alcalay, București:

No. 230—231 din „Biblioteca pentru toți“, cuprinzând volumul IV (suplementar), din *Scrisorile lui Ion Ghica către Vasile Alexandri* cu o prefață despre corespondența intimă și literară dintre cei doi ilustrii bărbați ai neamului românesc. Afară de scrisorile și articolele, apărute prin reviste și ziare, după ediția de la 1887, volumul acesta mai prezintă cetitorilor și o frumoasă ilustrație, reprezentând pe cei doi amici, Ioan Ghica și Alexandri, în anul 1855 la Samos. „Biblioteca pentru toți“ a reușit astfel să pună la dispoziția cetitorilor corespondența complexă dintre Ghica și Alexandri, în 4 volume a câte o,60. Total Lei 2,40.

De vânzare la toate Librăriile din țară.

A apărut: „Cultura“ revistă literară-științifică Dobrogeană Nr. 10 și 11 (Constanța, 15 Iunie și 1 Iulie, 1905) cu următorul sumar:

„Darea de seamă despre activitatea Cercului din primul an de existență“. Cultura. — „Asalt la Polul Sud“ (Cb. Rabot) de C. P. Dătescu. — „Amăgire“ (poezie) de P. Pălăncău. — „Pasiune vindecată“ de Smaragd. — Pentru o roză“ de P. Pălăncău. — „Războiul din 1853 și consecințele lui în Principate“, Conferință ținută de C. Purec. — „3000 grade de căldură“ (cronica științifică). — „Din gura poporului“ Polidor (basm) de Moș Costache.

Abonamente: În țară pe un an 6 lei. În țară pe 6 luni 3 lei. — În străinătate pe un an 10 lei. În străinătate pe 6 luni 5 lei. — Un număr 25 bani. Abonamentele precum și orî ori-ce corespondență privitoare pe revistă se vor trimite pe adresa Cercului de lectură „Cultura“ din Constanța.

ECONOMIE.

Arad, 1 Aug.

Vânzarea unei berării. Fabrica de bere Luther a fost vândută pentru suma de 1.500.000 franci firmei Frederic Bzell și fil din Brașov.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 30 Iulie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	16'08—16'10
Secară pe Octombrie	12'90—12'92
Orz pe Octombrie	11'58—11'60
Cucuruz pe Iulie	16'62—16'64
Cucuruz nou 1906	11'62—11'64

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	16'32—16'34
Secară pe	13'12—13'14
Ovăs pe Octombrie	11'72—11'74
Cucuruz pe Iulie	16'80—16'82
Cucuruz nou 1906	10'90—11'92

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klgr.)
580—650 măși metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
850—900 măși metriche grâu cor.	7.70—7.90
140—150 „ „ cucuruz	— —
Semnare nominală: secară	7.80—8.00
„ „ orz:	5.80—6.00
„ „ ovăs:	6.30—6.40

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158—
„ „ mic	„ 160—
„ brut „ mare	„ 156—
„ „ mic	„ 158—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 79—100 klgr.	Cor. 15'40—15'50
„ 80— „	„ 15'50—15'60
Secară: 100 „	„ 13.10—13'20
Orz: „	„ 10.20—10'30
Ovăs mercantil 100 klgr.	„ 12'30—12'40
„ cernut „	„ — — — —
Cucuruz vechiu „	„ — — — —
„ nou „	„ 15'40—15'50

Tîrgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 139—140 fil.; bătrîni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr. 139—141 fil.; Calitate sîrbească: grei, părechea peste 260 klgr. 142—143 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 141—142 fil. Ușori până la 240 kgr. 137—138 fil.

O excursiune frumoasă de vară.

Terminându-mi studiile anului a II de scoală și venit cu ajutorul lui Dzeu acasă mi-am fost propus, ca să fac și eu o excursiune în careva lature, pe unde încă nu mi s'a fost încă dat ocaziunea a umbla: Și am fost și auzit că să facă omul încă până este tînr câte o excursiune, pe unde, cum i-să dă ocaziune. Chiar acum era și pentru ocaziunea binevenită de a trece peste munții cei frumoși și încoronați de pădurile cele frumoase și de arbori cu ramurile atingînd pămîntul pe cari tot felul de paseri șiau edificat cuiburile lor, pe acolo am avut și eu de gînd a trece peste ei cătră locurile cele frumoase și romantice adică cătră strămoașa Moldovă:

Era în 22 Iunie, când porniam cu amicul omului călătorii, (cel ?) era și oarele 9 a. m. porniam după cum ziceam mai an (mai sus) din satul meu Vișcul-de-jos și mergeam numai așa ca să-mi pot ajunge și eu scopul pentru care mă făcea simțul ca se pornesc, căci de nu aveam simțul și Spiritul de a face o așa de mare excursiune de bună samă că nu porniam din satul meu. Trec din sat în sat până ce în urmă ajung la vestita Borșe a Marmăției. Aceasta era pe la orele 1/2, 7 d. a. De oare ce drumul îl știam până la un loc, că încă când puterile încă atât intelectuale cât și cele fizice im erau puțin dezvoltate, i-s'au fost dat ocaziune bunului meu Părinte de a mă lua cu dînsul în mai multe călătorii când avea de mers la munte și trecea renumitul Prislop: Pentru acele excursiuni acum am observat că bine au făcut atunci. Văd că este foarte bine și folositori pentru de a-și lua părinții pe fi lor cînd li-se da și ocaziune în vre-o calatorie care este înaintea copilului încă necunoscută. Eu atunci cînd mergeam cu bunul meu Părinte ca să particip și eu în călătoriile sale tot mă miram tată! tată! ce vale este aceasta? ce pădure? ce rîu? (apă) acl. Tot imi spunea cugetam atunci eu oare cîndva să le trag folosul? Așa mergînd am ajuns și în Borșa. Mă întîlnesc în cale cu un bun amic al tatălui meu și mă chiamă ca să mă încartirez la el până în ziua viitoare

În 23 Iulie dimineața mă pregătesc pentru a-mi continua calea și eșind din comuna resp. mergeam spre vestitul și pentru calatorie de vară frumosul munte Prislop.

Ajungînd și sub a Petrosului poale, de unde omul cu nespuse plăcere îl admirează: Întreg muntele omul îl poate după privirea esternă să privească o parte din el; este de pasiune pî din jos ori (poalele muntelui) adică pe unde pasc vitele vara.

Al II-lea îl ocupă pădurile cele frumoase care vara, iarna îl încing ca și o încingătoare frumoasă și verde. Și al III-lea este piscul cel ce pururea este acoperit cu nea. Tot pe piscul lui se află și un lac, chiar la vîrf, care are foarte mare adîncime; au probat să-l măsure dar în deșert. Omul care nu are nici ideea, despre părțile și ținuturile noastre cele muntoase

așa zicînd, cînd cetește cite o așa descriere abia să poate orienta.

Ce e drept părțile noastre știm, că sunt ramuri de ale vechilor Carpați ne productivi în fructe sudice dar pentru aceia, cu fie ce patrie nu schimbăm. Este abundență în ceea cu care noi mulțămîta lui Dzeu Sîntul ne aflăm îndestuliți. Încă nu uit că sunt încă pe la Borșa, pe unde treceau și jăfeiau mai în vremile antice odenioară tatară. Așa am ajuns sub poalele Prisopului. Soarele începe tot mai frumos a-și întinde razele sale aurii, și binefăcătoare din ce în ce aerul curat și bun de inspirat, și așa zicînd foarte fericit eram. Dacă eram după drum mult și cam obosit, iată mi se arăta în mîntea mea, țarbă sub copacii ramuroși cu umbră deasă și frumoasă și apă limpede ca cristalu serpuind tare la vale și foarte rece, și după cum zice omul nostru „sănătoasă și ușoară“ Așa zicînd pentru om mai e viață. Mă uitam în lături și priviam ca să auz versuri melodioase de a le paserilor cîntărețe. Începeam am continua calea spre Prislop calea (adecă drumul) așa de frumos și pardosit ca și o stradă încă principală din ceva Oraș calea serpentină și frumoasă; im părea, că să tot merg prin așa locuri, de ce mă suiam mai la deal, de aceea auziam pădurile mai frumos sunînd de frumosul și plăcutul sunet al paraelor cari serpuiau și fugeau în vale: Ce se zic uimit de atîta veselie și plăcere ajungeam și la un pod de piatră zidit dar foarte frumos și cam de vre-o 7—8 metri de înalt și tot acolo era puțină răritură de pădure. Și atunci imi aduc aminte de ceea spusă de tatăl meu că este „Podul taturci“. Dar pentru ce se chiamă „Podul taturci“ ziceam eu cătră tatăl meu? Hm! Im spunea moșul și adecă și mai din bătrîni, de pe vremea tatarilor, cînd au trecut peste munții, din Ardeal și au pustiit sate, biserici; atunci au ruinat și biserica din Radna-veche și așa au trecut pe la Năsăud și au venit și în părțile noastre că au cugetat că și la noi le va succede, dar încă rău. Cînd am trecut imi vorbia tatăl meu, tatarul și munții și au voit a prada și Maramurașul și apoi să treacă cu pradă și în Bucovina, Moldova și Galiția. (Sfârșitul va urma)

Redactor responsabil: Sever Boeu.
Editor-proprietar: George Nictin.

Stabiliment de hydrotheraphie: Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern
(pe lângă hydrotherapie completă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electrice, massage, electrizare gimnastică, suedă dietetică individualizată etc).

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Un candidat cu pracsă
află aplicare momentană
pe lângă condițiuni favorabile ..
în cancelaria mea advocațională.

Dr. Hariton Pralea,
advocat în Sercaia (Sárkány).

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic de la 8—12 a.m.
și de la 3—6 p.m. — in

BAILE HERCULANE (HERCULESFÜRDŐ)

Telefon 96.

Motori „PUCH“

2 1/2 — 3 HP.

PUCH: Naumann — Germania și Premier Helical biciclete

Mașini de cusut:

Pfaff, Naumann, Kayser, Singer, cu prețuri convenabile, cu garanție și condiții favorabile de plată se pot căpăta la

Hammer Vilmos,

fabricant de lucrări tehnice-electrice

— Arad, Szabadság tér 7. —

Mare atelier special de reparație

Vinzare

de VIN in mare și mic, producțiune proprie * din

podgoria Șriei.

Vin nou alb, litra	52 fileri.
Schiller (roșu)	56 „
Vin vechiu alb	64 „
Rizling alb	80 „
Vin roșu vechiu.	1.— cor.
Rachiu de drojdii, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1.60 cor.
de bucate	2.40 „
Pelin sîrbesc veritabil	1.20 „

Se capătă la **Quirini Sándor**
Arad, Aulich Lajos-u. 7 e.

Rog pe ori-cine să bine-volască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine ori-ce orologiu și giuvaericele din argint și aur curat de 14 carate.

— ARAD, Piața Libertății —
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu.

Perlmutter Ignác, prăvălie de sticlărie, porcelan, lămpărie, oglinzi și tablouri, Arad, Lázár Vilmos-u. 3. (vis-à-vis de baia de abur Catalin). Aranjeri de obloane și confecționaro de rame pentru tablouri cu cele mai convenabile prețuri.

GORON GYÖRGY

Văpsitor de odăi și colorator

ARAD, BOCSKAI-TÉR 3. SZÁM.

Cu prețuri moderate efectuesc

văpsiri de odăi, colorări și tapiserii de odăi

dela cele mai simple pân' la cele mai pompoase.

Bogat asortiment de tapete din patrie și străinatate și tapiserii pentru odăi.

Comande din loc și din provincie se efectuesc conștietios.

Cu stimă

Goron György

văpsitor și colorator

ARAD, BOCSKAI-TÉR 3.

Bozsó József

Croitorul regimentului ces. și reg. de husari 12. din ARAD.

— Din 1-a Maiu în casa Fraților Solymosy, Salaz-utca. —

■ Croitorie întemeiată în 1880. ■

Liferant de uniforme al mai multor regimente. Croitorul cavaleriei ces.-reg. de gardă.

Atenție!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunnd de mijloace îndestulitoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase o o o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de encuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeltană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pinișările și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlociind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeodată, alit de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeodată lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparații de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit și prompt.

Luare de săli de mâncare!

Înștiințez cu deosebita stimă pe P. T. publicul aradan, că ținut până acum de **RESTAURANTUL** d-l KASS BÉLA, — l'am luat eu — și cu ziua de azi — adică 1-Iu August

Îl deschid pe numele meu!

Esperiențele mele pe terenul restauratier, câștigate în patrie și în străinatate, mă pun în plăcuta poziție de a menține la vechiul prestigiu localitățile de bun nume, pentru ceea-ce mă pentru binevoitorul sprijin al publicului.

Cu deosebita stimă:

TÓTH Endre

restauratier.

Concertul muzicii reg. c. r. 33 de infanterie.

Inceputul concertului e la 8 ore seara.

: : fără taxă de intrare. : :

Prima societate de Credit Funciar Român din București.

Bilanțul pe semestrul I. 1905.

ACTIV	Efecte	Numerar	PASIV	Efecte	Numerar
Emisiune. — Imprumuturile realizate dela înființarea societății (1 Iulie 1878) până la 30 Iunie 1905:			Scrisuri funciare. — Valoarea scrisurilor funciare în circulație, însă:		
7% 64.210.200 —			5% 258.213.342 50		
5% 335.236.000 —			4% 26.435.940 —	286649282 50	
4% 84.005.500 —	433451700		Stingerea împrumutului. — Scrisuri funciare primite în amortisare anticipată, perimate și plătite din cele eșite la sorți, însă:		
Datoria proprietarilor. — Capitalul neamortizat datorit de proprietari din împrumuturi, însă:			7% 64.210.200 —		
5% 258.190.814 74			5% 77.022.657 60		
4% 28.398.548 02		236588862 78	4% 5.569.560 —	146802417 50	
Amortisarea încasată din împrumuturi, însă:			Detentori. — Valoarea scrisurilor funciare în circulație, însă:		
5% 23.027 76			5% 258.213.342 50		
4% 87.391 98		60419 74	4% 28.435.940 —		286649282 50
Palatul societății		608046 47	Capital social:		
Mobilier		20841 50	5% 5817800 —	432	
Biblioteca		14584 71	4% 618400 —	777	
Bunurile societății:			11593700 —	7124752 60	
Bregnița 13.016 08			Capital de rezervă		
Filipeni-Ștubeani, lot I 35.818 60			Serviciul intereselor. — Valoarea cupoanelor exigibile și reprezentate la plată, însă:		
. II 31.417 65			5% 3.017.612 50		
. III 34.000 46			4% 271.936 —		*) 3289548 50
. V 37.854 44			Plata scrisurilor funciare eșite la sorți. — Valoarea scrisurilor funciare eșite la sorți și reprezentate la plată, însă:		
Măzărești 46.727 69			5% 88.442 50		
Grăjdana 35.923 75			4% 127.940 —		***) 1013382 50
Doftana-Beleghet 1.305.735 54			Fondul pensiilor	1535036 —	8445 70
Surdila-Stravolca 29.821 38			Cont de diverși	1593415 —	308350 20
Câlnic 27.294 85			Diverși proprietari	3844800 —	133011 —
Lăunele-de-jos 110.577 49			Creditori diverși		185262 00
Stăncești-Larga 262.885 93			Societatea funcționarilor publici. — Efecte în deposit	548030 —	
Valca-Rea 1.8862 46			Dividendul proprietarilor:		
Burdusacii Sobodolu 73.513 32		2216049 64	1898 543 38		
Anuitatea împrumuturilor. — Rate și resturi de rate datorite de proprietari, însă:			1899 7.849 55		
7% 77 120 —			1900 3.799 71		
5% 5.348.471 32		*) 5842859 46	1901 7.213 15		
4% 417 267 54		7283 70	1902 14.512 26		
Anuitatea primei			1903 37.984 89		
Debitori diverși	3600000 —	162529 79	1904 165.549 09		237451 88
Casa	21946151 —	3689433 09	Capital de reviriment		261214 70
	458997851 —	299211910 78		458997851 —	299211910 78

p. Președintele consiliului de administrație,

I. Kalinderu.Director, **D. A. Sturdza.**

Șeful serviciului contabilității,

I. C. Constantinescu.

*) Rămășițe din sem. curente . . . Lei 2.572.824 24
 anterioare 8270.035 22
 Total 5.842.859 46

*) Cupoane din som. curent . . . Lei 2.869.939 —
 anterioare 419.609 50
 Total 3.289.548 50

**) Scris. func. din sem. curent . Lei 754.900 —
 anter. 258.482 50
 Total 1.013.382 50

CAPITAL DE REVIRIMENT

Pe semestrul I. 1905.

DEBIT			CREDIT		
Cupoane 5 la sută 1 Iulie 1905. Valoarea cuponului de 1 Iulie 1905 dela scrisurile funciare 5 la sută aflate în circulație și dela cele emise în semestrul I/1905	6531252 50		Anuit. Impr. 5 la sută. Rata semestrului I/1905 dela împrumut 5 la sută realizate până la 31 Decembrie 1904, adică:		
Cupoane 4 la sută 1 Iulie 1905. Idem, idem, dela scrisurile funciare 4 la sută aflate în circulație la 30 Iunie 1905.	577770 —	710962 50	Cheltuieli de administrație . . . 345.799 04		
Plata scrisurilor funciare 5 la sută, eșite la sorți la tragerea 47-a. Valoarea al pari a scrisurilor funciare 5 la sută, eșite la sorți la tragerea 47-a din 22 April 1905	1302500 —		Procente 6.283.781 77		
Plata scrisurilor funciare 4 la sută, eșite la sorți la tragerea 12-a. Idem a scrisurilor funciare 4 la sută eșite la sorți la tragerea 12-a din 22 Aprilie 1905	137500 —	1440000 —	Amortisare 1.300.320 25	7929901 06	
Cheltuieli de administrație. Suma cheltuită în semestrul I/1905	—	305111 78	Anuit. Impr. 4 la sută. Rata semestrului I/1905 de la împrumut 4 la sută realizate până la 31 Decembrie 1900, data încetării emisiunii 4 la sută, adică:		
Fondul pensiilor. Suma alocată în bugetul anului 1905 pentru fondul pensiilor	30000 —		Cheltuieli de administrație . . . 38.318 64		
Capital de rezervă. Procente 2 1/2 la sută, cuvenite pe semestrul I/1905 la capitalul de 6.672.394 lei	166809 86		Procente 577.763 —		
Beneficii diverse. Saldo contului	5899 34	21 2509 20	Amortisare 137.086 76	758188 40	8683069 46
El însuși saldo. Beneficii de reportat	—	261214 71	Amortisare anticipată 5 la sută. În numerar		
			Idem 4 la sută. Idem 111 48	2616 94	
			Cheltuieli de administrație. Suma încasată în semestrul I 1905 dela împrumuturile realizate	2783 06	
			Cupon suplimentar. Valoarea cuponului de 1 Iulie 1905 dela împrumuturile realizate în semestrul I/1905	247812 50	253323 98
			Capital social 5 la sută. Valoarea cuponului de 1 Iulie 1905. Idem 4 la sută. Idem Idem	146932 50	
			Cupoane 5 la sută 1 Iulie 1895. Valoarea cuponului dela 1 Iulie 1895 reprezentate la plată și cari se prescriu conform art. 119 din statute	12342 —	
			Plata scris. func. 5 la sută eșite la sorți la trag. 27-a Valoarea scris. func. 5 la sută eșite la sorți la tragerea 27-a și reprezentate la plată și cari se prescriu conform art. 119 din statute	1657 50	
			Bregnița. (Propriet. societății). Procentele coprinse în rata sem. I 1905 a moșiei Bregnița	382 50	161314 50
			Debânziile anuit. întârziate. Suma încasată în sem. I 1905 ca dobânzi la ratele întârziate	424 85	
				219725 40	220150 00
		9817858 19			9317858 19

p. Președintele consiliului de administrație,

I. Kalinderu.Director, **D. A. Sturdza.**

Șeful serviciului contabilității,

I. C. Constantinescu.